

NAŠA SLOVA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rasta male stvari, a nesloga sve pokvari“ Nar. Posl.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: CORSIA STADION N. 12. —

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju: Priposlana se pisma tiskaju po 5 nrv. svaki redak. Oglasi od 8 redakah stoje 60 novč., za svaki redak više 5 novč.; 11 u slučaju opetovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šljaju poštom kao obično (asesejno postale) lme, prezime; najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dodje na vrijeme, neka to javi odpravništvo u otvorenu pismu, za koje se na plaću poštarina, ako se izvana napiše: „Reklamacija“. Dopisnici ne vrađuju ako se i ne tiskaju. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka i 1 cijelom arku. Novci i pisma šalju se na uredništvo ili odpravništvo. Neblagovani listovi se ne primaju. — Predplata sa poštarinom stoje 5 for., za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno fr. 2.50 na za pol godinu. Izvan carevine više poštarina. Na malo 1 br. 5 nrv.

Poziv na predplatu.

Molimo p. n. gg. predplatnike, kojim je iztekla predplata koncom prošloga poluleta da ju izvole za dobe obnoviti, inače će njim se list obustaviti. Sjećamo ujedno sve naše čitaosnje i prijašnje dužnike, da učine čim prije svoju dužnost jer nije lijepo list primati a neplaćati ga.

Uprava „Naše Sloga“.

Rad istarskoga sabora. IV.

Duša svakog saborskog djelovanja jesu saborski odbori. Prije nego započme sabor svoj rad, izabere odbore, kojim je dužnost sve predmete, kojimi se je saboru baviti proučiti, izpitati, razpraviti i kano gotove predloge saboru na pretresivanje podnijeti. Punim dakle pravom smijemo kazati, da su saborski odbori glavna poluga svakog saborskog rada. Čim je manje jedan sabor razcipkan u stranke, ili čim je složniji u ciljevih i sredstvih kojimi želi ove postići, tim bira i složnije odbore, tim riešava brže pojedina pitanja. U našem saboru je hrvatska stranka, koja zastupa dvie trećine pučanstva pokrajine, stlačena na potoricu zastupnikah, Ostaje jih još 25 biranih talijanskej strani. Većina odlučuje po svojoj volji kod izbora pojedinih odborah. Ako njoj se sviđi, predloži i po kojeg člana manjine u odbore. To biva osobito ondje, gdje se te manjine ne plaši ili, gdje njoj ista smetati nemože. Ta šta će po 1 ili 2 člana odbora proti 5. 7. itd. U odborovih sjednicah odlučuje, kano i svuda drugud, većina glasovah. Nu sasvim tim želi svaka manjina, da bude po mogućnosti zastupana u pojedinih odborih. U njih ho može zastupnik manjine točno i

tomeljito proučiti dotična pitanja; tu je mjesto, da razvidi kako sudj vlada ob ovom ili onom predmetu, kako većina to pitanje shvaća, tumači i razpravlja. Članovom jednog odbora stoje na raspolaganje svi spisi, sve prodraduje, u obće sav materijal, da ga prouče, razpitaju i prosude.

U drugoj saborskoj sjednici dno 12. junija birao je porački sabor svojo odbore. U tri odbora bijaše izabran po jedan od naših zastupnikah i to u odbor financijski (od 7 članovah) g. Zamlić, u školski (od 5 članovah) g. Spindić, u poljodjelski (5 članovah) g. Laginja. U jednom i to najvažnijem (bar za poslednju saborsku periodu), odboru, naime u političko-pravnom (od 7 članovah) ostala je hrvatska manjina ne zastupana.

Rado priznajemo, da nam bijaša povoljno što je bio i po jedan naš član u svakom od trih odborah, nu još bi nam bilo draže, da je došlo bar jedan naš i u političko-pravni odbor, u kojem se razpravljalo po nas ve važna pitanja, kano što je odočipjenje nekotjih kraških obćinah od Buzota, te nekotjih podobćinah od Kastva itd., o čemu ćemo kasnije koju reći. Većina sabora znađe za što je tako postupala, znademo i mi, nu proti tomu neima pomoći.

Kotoliko je u javnost došlo i koliko smo mogli suditi iz govorah naših zastupnikah, zauzeli se oni u pojedinih odborih svojski za svako pitanje, koje zasieca bud u materijalni bud u moralni naš život. Svako važnije pitanje našlo je u njih revno izpitatelje i tumačitelje. Da uzmognemo nekim redom pratiti saborski rad poslednjeg zasjedanja, podieliti čemo ga polag odborskih izvješćah, koja su dolazila u sabor i koja su se tu razpravljala u 4. odjelu, naime financijski, političko-pravni, školski i poljodjelski.

Svako važnije pitanje pretresano u odborih, a zatim u saborskih sjednicah valja nam čitateljima predložiti u pravom svjetlu, da si uzmognu i sami sud stvoriti, što i kako se je u saboru radilo.

Odbor financijski. U tom odboru bijaše — kako jur spomenusmo — od naših zastupnik gosp. Zamlić. Tomu odboru predložil zemaljski odbor sledeće važnije predmete na pretresivanje: a) izvješće o radu zom. odbora od poslednjoga zasjedanja napred; b) izvješće o zakladil zalogah i tuiljeg novca; c) obračun zaklade bratovšćinah za g. 1883.; d) obračun za 1883. i proračun za 1885. mirovnih zakladah zemaljskih činovnikah; e) obračun za 1883. i proračun za 1885. zaklade zemaljske o odkupu desetina; f) izvješće i zaključni račun kreditnog zavoda za god. 1883.; g) račun zemaljske zaklade za god. 1885.; h) molba umirovljenoga poslužnika Fr. Devorata, kojom moli za podporu.

Osim navedenih, stigli su na sabor razni predlozi i molbe obćinah i pojedinaćah, kao što je molba obćinskoga zastupstva voloskoga za podporu za gradnju nove ceste medju Voloskom i Opatijom; molba obćine Kastav za pomoć za cestu Klana-Palka, molba nekotjih privatnikah za razne podpore itd. Sve ove predmete prouze financijski odbor.

U sjednicah financijskoga odbora zagovarao je osobito zastupnik gosp. Zamlić kod razpravljanja zaklade bratovšćinah, da bi se u buduće novce, namienjene toj zakladi jedino u one svrhe trošilo, za koje su odlučeni, i da se već jednom urode kapitali pripadajući toj zakladi, u pojedinih obćinah i napokom, da se pazi kod imenovanja uprave sa tom zakladom t. j. da sjede u upravnom odboru

dva čovjeka od crkve, dva od obćine i obćinski načelnik. G. zastupnika vodilo je kod ovog predloga žalostno izkustvo, koje doživismo u Istri (u Buzetu i drugud), da se nikad ne polaze račun a zakladi bratovšćinah, da se novce troši u kojekakvo dvojbone svrhe ili da se novac jednostavno pronovjeri. Predložil g. Zamlića bijahu u odboru i saborskoj sjednici primljeni.

U odboru bijahu razpravljeni spomenuti predlozi zemal. odbora a sabor odobri skoro sve bez razprave, osim važnog pitanja o odkupu desetine, radi kojeg se u saboru razvila živa razprava, koju je potaknuo zastupnik g. Laginja.

DOPISI.

iz Lovrana). Nemožete si g. Uredniče misliti, kakvim se zadovoljstvom i uzhitjenjem jednoglasno zaključilo u obćinskoj sjednici u Lovranu, da se podastre spomenute zastupničkoj kući u Beču u gradnji željeznice uz našu obalu. Obćinski zastupnici nadaju se, da će se svakako vlada obazreti na ovu vелеvažnu prugu, akoprem se na prvi mah čini, da nebi imala nekakove važnosti i malo koristi. Da nebi bilo vojne luke u Pul, tad bi imala ova pruga jedva nekakvu važnost. Nu Rieka, po Istre sa otop, napokon već je najglavnije, sam Pul, činilo bi tu prugu vrlo važnom. Da bi bila ta pruga za iztočne obćine prava blagodat, razumiju već i naši seljaci, te zato uvijek o njoj i govore. Predstavka glasi ovako:

„Visoka zast. kuć!“

Materijalno blagostanje pojedinih narodah i krajevah nemalo se je dignulo željezničkim prugam, koje dovodjaju k prosvjeli zanemarene i zabite krajeve.

Iztočni dio Istre neima dosada nikakve željeznice, koja bi spajala lipej broj na toj obali ležećih gradicah, s jedne strane sa južnom željeznicom sr. *Petar-Rieka*, a s druge strane s onom državnom *Divača-*

1) Slučajno zakašnilo. Ured.

PODLISTAK.

Kako je „Neznanko“ sretan postao.

(Narodna pripovjedka).

Na sva pitanja odgovori dječak sa: „Ja ne znam“. Tad ode sluga ka grofu, kojemu reče:

— Milostivi gospodine, eno vani jedinog malog i liepog dječaka, koji na sve štogod ga pitamo sa „ja neznam“ odgovara.

Sad iziđe grof van te zapita dječaka odkle je, na što dobi odgovor: „ja neznam. Kamo ideš, opet: „ja neznam. Gdje je bio: „ja neznam. Je li gladan: „ja neznam, ali ipak poklima s glavom. Bi li jeo, pita ga opet grof, na što dečko: „ja neznam, al opet poklima s glavom, da bi jao.

Grof zapovedi svomu kuharu, da nahrani malog Neznanka.

Kad se je dječurao najao, pristupi opet grof k njemu, te ga zapita, da li želi služiti kod njega, na što dečak: „ja ne znam, al iznova poklima s glavom, da hoće služiti. Tad mu reče grof, da ga prima u službu, da će ga zvati „Neznanko“ i da

će čuvati bašću (vrt). Ovdje je spomenuti, dječak nije došao ka grofu zlatan, već kao sirota.

Neznanko je od sada čuvar vrta, u kojem bijaše sila prekrasnog cveća, koje je dao grof osobito tada gojiti, jer je imao tri kćeri za udaju, a tu je trebalo svake vrsti cveća, kad mladoženje dođu, da se njim andare. Grof je već razaslao pisma da slobodno dođu prosici u odlučeno vrijeme, budući se nije svaki usudio ići moliti njegove kćeri, jer je bio grof moguć poput kakva kralja.

Daklem Neznanko čuva vrt, a kad dodje prva nedelja, odu sva gospoda i služinčad koje kuda u šetnju, jedini Neznanko ostane u vrtu. Kad Neznanko opazi, da nelma nikog kod kuće, ostavi vrt te brže bolje juri k poznatom bunaru, gdje je ostavio uzdu svog dragog konjićka. Došav k lpi, s nima uzdu s nje, strese s njom i eto konjićka. Sad reče konjićka prijatelju: sjedi na me.

Neznanko zajaše te oba postanu odmah zlatni. Tad pojuro u grofov vrt, kog je Neznanko imao čuvati, te ga pošmu gaziti i počino valiku šteta. Pošto su se dosta nagazili reče konjićka Neznanku: slijdi s mene, što on učini, a konjićka skoče preko zida i odjuri k onoj lpi, koja je

bila kraj bunara, te ostavi na njoj uzlu i opet ga nestade. Neznanko je ostao sirota prestrašen u vrtu sam; a kad se tolje u većer kući, tad će grof i vrtlar prvi u vrt, da vide, što im čuvar Neznanko radi. Al na žalost opaziše, da je vrt pogražen. Tad upita grof čuvara:

— Čuješ li Neznanko, što je to bilo u vrtu? — Ja neznam, odgovori on. — Kako si čuvar vrt? — Ja neznam, odgovora dalje. — A je li bila ovdje kakova životinja? — Ja neznam.

Na taj „neznam“ razljuti se vrtlar te htele udariti Neznanka, nu nedade grof veći, pusti ga moć dragi, vidiš da ništa neznat; možda od sad bude bolje čuvar.

Neznanko je opet drugi tje dan čuvar vrt, al kad dodje nedelja otide iznova sve od kuće, do samog Neznanka. On ostavi i ovaj put vrt te poihiti u ono ravno polje gdje je zlatni bunar i uzda na lpi. Kad dođe tamo, uzme uzdu s lpe strese s njom, i eto mu opet dragog konjićka. Neznanko ga zasjede loba zlatni, junčiki jure u grofov vrt. Tu pošmu i sad nemalo gaziti i harati krasno cveće. Kad su dovoljno cveće uništili, ostavi konjićka Neznanka i odjuri k lpi, oštavi na njoj uzdu i nestaj ga. Ali što će biti od Neznanka sirote kad mu dođu gospodari kući? Tu

do home biti grdnih batinah, misli sam sobom.

Došav grof sa družinom kući, ode u vrt, da vidi što Neznanko radi. Al na žalost opazi, da je vrt sav pogažen, sav crn. Grof se razžalosti za liepim cvećem, al napokom upita Neznanka:

— Kaži mi Neznanko, kako je to, da je naš vrt pogažen? — Ja neznam, odvratil Neznanko. Jeli bila možda sad kakova životinja ovdje. — Ja neznam, bijaše odgovor.

I ovaj put nadodje vrtlar, koji se silno razljuti i htele čuvara izlupati, ali grof ne dopusti veći, pusti ga, ta vidiš, da sirota ništa ne zna, te ne zna. Kušat čemo jošte, možda da bude od sad bolje pazio. Neznanko čuva opet ciele nedelje uniešten vrt, a vrtlar popravlja.

Kad dodje i treća nedelja, Neznanko učini kao i prve dvie. Čim je u šetnju sva otišlo do li jedine najmlađe grofove kćeri, koja se je pričulja bolostnom, a to jedino znajo, da vidi kroz prozor, hoće li i ovaj put kakova neman po vrtu gaziti, otide i Neznanko. On se vrati i sad na zlatnom konjiću u vrt te počmo gaziti tako, da je sve štogod mu je prve dvie nedelje preostalo, nogami u zemlju zabio. U vrtu nepreostade ništa do li

Pogled po svijetu.

U Trstu, 3. septembra 1884.

Njeg. Veličanstvo car Fran Josip nalazi se u Ugarskoj kod velikih vojničkih vježbi. Osim visokih civilnih i vojničkih dostojanstvenih, prisustvuje tim vježbama i srbski kralj Milan. Kako smo jur javili, sastati će se tekom ovog mjeseca carevi: austrijski, ruski i pruski. Car Fran Josip sastati će se negdje oko 15. t. m. sa carem Aleksandrom u Skiernivichu. Našega cara prati će grof Kalnoky, a rusko ga knez Lobanov, poslanik kod bečkog dvora.

Izbori za zemaljske sabore u Cis-lajtanciji jesu skoro svuda obavljani. Dne 30. augusta birali su gradovi i trgovišta u gornjoj Austriji svoje zastupnike. Odabrano je 17 liberalaca i 3 konservativca. Liberalci izabrali su jedno mjesto.

U Solnogradskoj birale su dne 1. t. m. izvanjske občine svoje zastupnike. Kao što skoro posvud u Austriji, izabrala su i spomenute občine sve same konservativce.

Nakom obavljanih izbornih započeti će zemaljski sabori svoj rad, koji će biti znatno svuda plodonosniji nego li bijaše onaj našega sabora.

Galički zom. sabor sastao se dne 2. t. m. Obaviti će nekoje predmete, koji su mu od posljednjega zasjedanja preostali, pa će se zaključiti.

Bukovinski zom. sabor razpravljao je prošlih dana školsko pitanje te zaključio, da se imade po mogućnosti pomoći siromašnom učitelstvu.

Za koji dan će odploviti iz Pule četiri austrijska ratna broda, kojim su povjorene razne prekomorske trgovačkono-znanstvene zadaće. Ratni brod »Helgoland« odputovao je jur put Afrike, da štiti austrijsku trgovinu.

Hrvatski sabor bijaše 31. prošloga mjeseca kraljevskim odpisom zatvoren. Posljednje saborske sjednice bijahu vrlo burne te je jedna i druga opozicija, nemogućvi odobriti nasilno izključenje dvojice opozicionálnih zastupnika, sabor ostavila.

Novi izbori za hrvatski sabor raspisani su za dne 16., 17., 18., i 19. septembra. Izborne agitacije započele su sa svih strana. Izborna borba biti će ljuta.

Srbski kralj Milan ostavio je sa obitelji dne 1. t. m. Biograd te odputovao u Peštu, a odatle k austrijskim vojničkim vježbama. Istoga dana odputovao je rumunjski kralj Karol iz Biograda, gdje bijaše jedan dan na posjetu.

Sv. otac držati će dne 29. t. m. tajni, a dne 2. oktobra javni konsistorij.

Talijanski listovi pišu vrlo hladno o obstojećem njemačko-talijanskom savezu. Oni izriču, da će se taj savez nakom sastanka trijuh carevah, još većma razklimati.

Francezki general Courbet u Kini razorio je sve tvrđave na reci Min, te će sada sružen sa odelom vojske Lespesa, obsjedati ostala kincazka pobrična mjesta i tvrđave.

U Bruselju demonstriraju liberalci proti sadanjemu ministarstvu. U prošlu nedelju sudjelovalo je kod jedne takve demonstracije 90.000 stanovnikah. Sada pripravljuju pristaze ministarstva protudemonstraciju.

Englezki generali Wolseley i Northbrook odputovali su u Egipat, da priskoče u pomoć u Hartumu zatvorenomu generalu Gordonu.

Pul. Pruga za ove krajeve koji su bita, ležak bi sva u Istri, te bi peći izpod postaje Matulje-Opatijske teći imala, dotaknuv se pri kraju Preluka, gradčica Volosko (sela petanata) glasovite kupelji Opaticah Lovrana, Mošćenicah, Berseča, Plominja i Rabca, te se onda priplo među Zminja i Vodnjana sa drž. željeznicom Divača-Pul.

Nisu ovi krajevi, kao što se to obično uzimlje, siromašni tako, da bi željeznica od njih nikakve koristi. Kameno ugljevlje blizu Labina, vino, ulje, kostanj i kuš, k tomu izvrstno voće, bili bi samo od nekih proizvodah, koji bi se stalno željeznicom izvažili.

Rečenom prugom došla bi iztočna Istra i kvarnerski otoci u blizini dotičaj s gradovi Pul, Trst i Rijeka. Osobito za kvarnerske otoke bila bi ova pruga od velike važnosti, jer je Rabac najbliža luka, koja spaja otoke s kopnom.

Iz vojničkoga gledišta bila bi napokon ova pruga također važna, jer bi spajala vojničku luku Pul sa sredinom carevine, a ujedno bila bi sa svih strana zaklonjena.

Zastupstvo sjedinjenih občinah Lovrana, Mošćenicah i Berseča u svojoj javnoj sjednici, obdržavajući dne 19. maja tekuće godine jednodušnim zaključkom molu s toga visoku zastupničku kuću, da izvoli zaključiti:

Neka se ova predstavka izruči visokoj c. kr. vladi na skoro uvaženje kod pretresivanja pitanja o gradovju spojna željeznica medju iztočnom Istrom i Pulom, odnosno državnom željeznicom Divača-Pul. — Lovran, itd.

Ujedno se zaključilo obratiti se na sve občine koje bi imale kakovu korist od ove željeznice, da se s one pridruže, odnosno da se obrate i one na zastupničku kuću temeljitimi predstavkama.

Odposlao se ovu predstavku sa nje-mačkim prevodom g. Vitezicu u Beč, kao što bijaše u istoj sjednici dogovoreno.

Mi smo uvjereni, da je naš vriedni zastupnik svoju učinio, te da će se u buduću svimi silami zauzeti za spomenutu prugu. Kad bi svi istarski zastupnici svoju dužnost onako točno i savjestno vršili, kao što to čini g. dr. Vitezic, imali bismo koješta, što sada gorko stradamo. No oni su puni obećanja samo u vrijeme izbora, a kad su u Beču, zaborave posve na siromašnu Istru. Čudimo se, kako se može ad ljudi koji tim muževom vjeruju a žalostno je, što ih linade takovih i u našoj občini, prem bi morali znati, da nemamo od onih, koji u Beču jedino sjede i štute, ništa očekivati.

Iz Buzeta koncem augusta 1884. (Dodatak k občinskim izborom). Dolazimo maliko kasno g. Urednici, no mislimo, da nije prekasno ako se makar i sada, posle obavljanih obč. izbornih, postupak naših protivnikah tuuati i rešeta. Dopao nam je naime u ruke nedavno jedan poziv naših Talijanašah, kojim su pozivali i vabili naše kmete na izborni sastanak, u kojem se imalo odlučiti, koje muzeve valja birati u občinsko zastupstvo. Sastanak bijaše držan prije izbornah u buzetskom Kazinu. U tom pozivu plaću i narudu naši protivnici radi materijalne propasti občine,

radi nesloge i dopovjerenja medju občanima, a prednja naša usta, da njim se kako da se obćinske predstave se materijalni interijer i njazini. Bože dragi, koji neke stvari, ali bi ih skupo. Glavni tipovi Talijanaštva u našem kraju jesu ujedno najvredniji i najbogatiji. Obćinske brave, dotično g. Clariol-a, podpisani su u sedajuće dosadanju gospodo kroz tolike svakovako opozicije, da se doskoki propadaju. Niste li čuli naš vaper? Zar ne morate doći novi izbori, da vam otvore oči i da vam pokažu, da je naša obćina na ruč propasti? Ta vi ste svi pametniji i učeblji od nas. Vi zaluzite danomice u obćinsku kuću, gdje ste se mogli osvjedočiti kako stvari stoje, pa da vi sregta toga niste opazili? Je li vam to moguće vjerovati? Pa zar su moralni ljudi doći izbori pa da nas vi pozovete, da se složimo, da se prihvatimo? Gdje bijaše prije izbora, gdje bijaše kroz tolike godine, kad smo mi za pomoć molili? Niste li mogli da pružite ruku, pa da složno spasimo što se spasiti dušo? Ali da, tad nas niste vi trebali. Kako da se bratimi gospodski džina sa šćavanskim opankom? Vaš miljenko upravljao je obćinom po svojoj miloj volji. Radio je svimi silami na zator Hrvatska. Dizio je Talijanstvo gdjeog je mogao na štetu Hrvatska, a to vam je sve pravo bilo. Vi bilate mu bili i veće grehe odustili, samo da se zatire šćava, a talijanaštvo šire granice.

Da vam ne bijaše niti pred samimi izbori do uspredka obćine, do sloge i bratimstva, otkazali čemo vam iz tečaja razprave u vašem izbornom sastanku. Na taj sastanak nadošlo je i naših ljudi, koji su mislili, da vam je zbilja stalo do poboljšanja i do napredka obćine. Kad se začelo razpravljati, koje da se bira u obć. zastupstvo, napose za glavara, predložio vi, da se bira opet g. Clariol-u glavarom. U pozivu odsudjujete upravu g. Clariol-a najodlučnije, a u sastanku zagovarate njegovu kandidaturu. Kako da se okrsti takav postupak? Je li to pravdu i pošteno? Odgovorite sami. S pozivom htjeli ste nam zuelopti oči, namamiti nas im više u sastanak, pa da nam ondje narivate onoga za glavara, kojeg upravu vi sami u pozivu šibate i odsudjujete. Zalista lepo i plemenito od takove gospode! Kad su se pako našli u sastanku g. Clariol-u protivili i kad ste opazili, da bi vam mogli mrežu razgrgati, odustaste i vi — bar na oko — od njegove kandidature. Mudri ste vi ljudi! Vidiči, da vam spletku neide pravo zasnovanim pravcem, poslužiste se stranpulošom. Ni mi nećemo Clariol-a — govorili ste — a u duši pili ste mrežu, kako čete neku kmeta uloviti. Nećemo Clariol-a, dok ne bude izabran, a kad je jednom izabran, metalšćavo svirala za psa po se nosi doma. Takova bijaše naša osnovna. Spletku je ponešto uspjela ali ne posve.

Dalo se namie naših prevartiti u I. i II. izbornom tjelu te su nekoli glasovali za gospodsku (!) listu nu danas i oni uvijidju, da niste radili kao muževi. U II. i III. izbornom tjelu bili vam kineti mlil i dragi, jer ste jih više trebali nego li u I. te ste radi toga i nemojali, da uz njih i sebe u zastupstvo urinete, nu u I. izbornom tjelu nehtjedoste znati za toliko razvikanu slogu i bratinyost. Zašto niste i u tom tjelu birali kmete, ili one naše, koji imadu k tomu pravo? Tuj jih niste trebali pa mirna Bosna.

Izbori se obavili, kako je poznato, sa pohjedom našom u III. i II. izb. tjelu nu odnude većine nemamo. Na tomu ino-ramo se zahvatili spletkam naših protivnikah i kratkovidnosti našeg kmeta. Govorilo se, a i pisalo, da će izabrati mjesto g. Clariol-a g. P. Cerovca. Na ovom

gospodinu nije ništa hrvatskoga, osim imena. On je stari drug i prijatelj gosp. Clariol-a. On je znao odavna kako stvari kod nas stoje, pa je sve to mirne duše snašao, a valjda i odobravao. Kažu, da bi on rad postao glavarom. Mi to rado vjerujemo ali možemo mu unspried kazati, da od tog brašna nebudu hleba. Na to neće nikad pristati zastupnici onih naših izbornikah, koji su 19. maja svu noć probili i dosta se glada natrpili, jer niti nehtjedoste niti kruba prodati naši Talijanaši. Neće oni zaboraviti dok budu živi na one milostive riječi: »še pan e altro, ma no per oia».

Naba se gospoda dala upisati ponajprije u izb. listu III. tjela a vidiči, da njim tu ni u II. tjelu ne ovatu ruže, stupiše u I. tjelo. To znači gnetiti i narivavati se izbornikom silomice. Tako se ne radi niti medju nezobriženim narodi, te je moguće samo kod vas, koji uslaste »djevotaku kulturu«. G. Clariol je iznova medju odobranimi zastupnici. Njega će opet Talijanaši kandidirati za glavara, dodje li do izbora, a mi smo znatiželjni, čim će oni tu kandidaturu opravdati i zagovarati. Za g. Cerovca nemarimo kno ni za njegovog prijatelja Clariol-a; a zašto ne, rekomo jur prije.

Negdje posle izbora razkokodakao se pozual »Pletra škandalosa« u porečkoj zabi, gred i psuči naše poštenjake i značajne muževe. Mi se tomu ne čudimo, mi ga ne pobljamo, držed se one: što mjesec baje, da pas ua nj laje. Neka više i gdi, t. boljoga posla valjda i nema. Nu smjehana je do skrajnosti dočim veli, da se neamlje poslovanje u obć. uredu podnipošto promieniti, da se u školo namije dlisti, i da se nosamje dopustiti, da bi Talijanaši izgubili svoje »dirite«. Neznamo kojim pravom može jedan obćinar ili realno skup obćinara, kao što su naši Saronjel, sobi prijavati nekakve povlastice. Zar ne plaća svaki obćinar, blo on »djevotaku« ili »šćavu« po svojoj dužnosti sve ono, što se od njega zahtjeva? Ne dopriinašju li možda »šćava« za obćinu, škole itd., isto tako, kako i gospoda »djevotaku« kulturu? Dapače morao bi znati i sam »škandalosa«, da mi Hrvati mnogo i mnogo više šćavah dopriinašmo jer nas imade mnogo više. Uza sve to morali smo mi dosada jedino plaćati, trpiti i mučiti, a vi vuči, gospodariči i vrhu toga s nami se podrugivati. Ako misliš ptičluku na te svoje dirite, onda se ljuto varaš. Mi hoćemo, da budemo svi jednaki u povlasticah, kao što smo svi jednaki kad treba plaćati i snasati.

Iz Barkole kod Trsta. (Proslava careva rođendana). Punim se pravom može Barkola ponositi, da je ljefos »osamnaesti agusta« takvim načinom, takvim oduševljenjem proslavila. U jutro bijaše svečana služba božju, a popodne nastadoše se barkolanski pjevači ujedno sa domaćom glasbom u krcmi »Pri društvu«.

Prva bje točna carska himna, pjevana i svirana, iza koje je sledilo trikratni žvilo. Po tom bude odpjevan niz slovenskih i hrvatskih pjesamah, a uz to sviraše glasba po koj slovenski komad. Bijaše i nazdravica: caru, domovini, slozi itd. Kako se čuje, blo je poticatelj te svečanosti neki Josip Priložnost (Pseudonym) koji je poslao pjevačom 20 for., uz uvjet, da se ima najprije pjevati carska pjesna, a zatim samo slajvanške. Budi mu ovlm najvrdnija hvala izrečena. Rodu na glas, sebi na čast. Uzbuđio čim ovaj jer Barkolane, po-budio još veću ljubav do cara, do domo-vine, do jezika jer: Demorodna ljubav, sloga demorodna, Demorodna žrtva, tri u srna plodna iz kojih niče: Domovini sreća Prava, postejana, čvrsta i najveća. (Sundečić).

orne zemlje, ko daju je prearao. Konjić ostavi Neznanka, poleti do bunara i ostavi uzdu na lipi ne stade ga. Ovo gaženje gledala je mlada grofica puna radosti i veselja, jer se je od zlatnog konjića i Neznanka sjajio vrt kao žarko sunce. Ona se ei mislila: Oj mili Bože! da mi je onog krasnog Neznanka za suprug!

Grof dodje u večer kući, te će s vrtlarom u vrt, da vide je li i danas kvara, ali eto jada! I sav vrt kao izoran, tako da nelma nigdje zelena lista. Sad se uz vrtlara i grof vrlo razjuti. Pokara Neznanka što je toli nevaljano vrt čuvao. Zapitav ga što je bilo u vrtu, odgovara Neznanko kao i prije sa sja nezname. Vrtlar htjede ga udariti, ali mu se grof smilova, no reče: Pusti ga, ta vidiš, da je lud; on ništa nezna, pa da ga i ubijed nije nam pomoženo, vrt je uništen, pogazažen. Primite se ljudski polu, kopajte i sadite drugo oviće, a ja ću rok produžiti kad mogu doći prosci. Neka i Neznanko radi s tobom u vrtu.

Vrtlar se primi junacki posla. Te napinja i muči Neznanka dobro. Nu kud Neznanko kopa i sadi, tuda odmah niče prekrasno oviće, kakovog grof još nije imao, a kud vrtlar sadi, tuda sve vene i umire. Sve se je čudilo, kako Neznankovo djelo napreduje. Svaki je držao, da je božja pomoć uz Neznanka. Radi toga je on i morao nasaditi svu baštu, te je je grof zadovoljan mogao pozvati prosee što mu bijaše veoma drag jer se je bojao, da neće to 2 do 3 godine moći. Jednog dana pruži se s goda najmladjoj grofovoj kćeri, da posjeti Neznanka, a da ju nitko ne vidi. Ona ga upita, nebi li ju nolto za suprugu. — Ja neznam, odvrati Neznanko, nu ujedno pokima glavom, da bi drage volje. Na to mu reče mlada grofica, da će za koji dan doći grofovi i knezovi, da zaprose u oca ruku njezinu i sestarah njezinih. Sastati će se u jednoj sjajnoj sobi ove palače; tu će biti moje dvie sestre i ja. Svaka od nas bacit će svoju zlatnu jabuku i zlatni rubac, na kojem je ime i prezime naše u onoga, koj nam bude najmiliji. Ja želim baciti tvoju jabuku u tebe Neznanko, za to ću napraviti u sobi kod peći zastor, gdje ćeš se ti sakriti. Pristaješ li na to Neznanko? — Ja neznam odgovoriti, al ujedno pokima glavom, da hoće.

Tréti dan za tim, dolazahu na vilo-vitih konjih mladi junaci sve grofovi i knezovi. Konji njim igraju i poskakuju, da im sve modar plamen iz nozdrah suklja, a izpod podkovah varnice skaču.

Kad dodjose pred grofove dvore, sve jim izdaje u susret. Služničad da njim ljubi ruke, a gospoda i rodbina, da se izljube i za junacko pitaju zdravlje.

Sve je tu al gdje je naš Neznanko? Njega nelma u toj vrti. On je već u sjajnoj sobi u opredjeljenom zakutku čeka svoju sreću. Kad bijaše sve u dvorani na okupu te se prosid u red postavio, bacel najstarija kei jabuku i rubac u svoga mladog junaka; za njom učini isto i srednja za ovom dođe na red najmladj. Mladici čekaju i strepe u koga li će ona baciti čekaju, jer bijaše ona najkrasnija od svih. Ona pogleda lijevo i desno, amo i tamo te bacil svoju zlatnu jabuku i rubac sa imenom, zlatom izvezenim u zakutak. Sve se prepane i začudi vidiči, da je bacila mlada grofica svoje u zakutak. Sve poskoči napram zakutku, gdje nadjose sirotu Neznanka. (Nastavit će se).

namet od 75 centimih do jednoga franka i pol. t. j. od 35 do 70 novčića od svake osobe, koja de prisustvovati kod pogreba.

Umoljavate se, da ne prisustvujete kod pogreba.

Izumilac parobroda. U Besanconu, u Francuzkoj, otkriven je prošlu nedelju kip Clauđa Jouffroya, koji je izumio parobroda. Svečanosti predjedao je Ferdinand Lesseps kao izaslanik francuzke akademije. Jouffroy kušao je već godine 1776. da sagradi mali parobrod na Dnuksi no bez uspeha; upleo je godine 1783. sagradivši drugi parobrod na Saoni. Izumilac nije mogao prodirati sa svojim izumom, jer ga »Institut de France« nije podupirao, već ga je pače pričio i izamjavavao. Sbog ovoga držalo se je sve do najnovijeh vremena, da je parobrod izumio Englez Fulton, koji je Napoleonu I. tekar godine 1803. podnio plan o parobrodu. Poslije je i sam Fulton, kad mu je Arago stvar razložio, ustupio prvanstvo Jouffroyu.

Šest zlatnih pirovoh. Kako se javlja iz Grilovica u Moravskoj, slavilo je ondje nedavno šest parih zlatnih piru. Pučanstvo iz čitave okolice sgrunulo se da vidi svečare. Vjenčao jih je župnik i prelat Major, te jim je dovršiti propovjed, predao putničke pulice, ovdjeđane književ, da se o nje upru za ostatak života, koji jim je provesti na svetu.

Pomorske viesti.

Pomorski kapetan F. Ferlan zapovjednik trgovačkog broda »Venere« rodom iz Rieke umro je dne 9. t. m. nakom kratke bolesti u New-Jorku. Pokojnika sproveli su do bladnog groba mnogobrojni prijatelji, napose kapetani i podkapetani austrijalskih brodova, navlastito oni našeg Primorja. Zapovjed nad brodom, koji je jur odputovao za Lisabon preuzeo je zemljak pokojnika, g. kapetan Stiglić.

Krađanje austro-ugarskih brodova u tu- i inozemstvu.

Dojedriti iz: Trst 25. kolovoza. Silos, Taraboscchia iz Lešnja. 27. Malč S. Svitloco iz Grūza. 23. Cavalere Krapl. Luković iz Laguna. 29. Lj. vadia, Zucković iz Lešnja. 30. Sabin, Martinić iz Rieke. 1. rujna. Sola, Dubavčić iz Paganuza. — Rieka 20. kolovoza. Tonina II. Sponza iz Kuvata. Amleco, Grgo iz Trsta. 37. Turaro, Puzelj iz Cetina. — Malju 10. kolovoza. Unita parenti, Suhor za Nikolajev. — Shangai 20. kolovoza Milan, Vukosović iz Anversu. — Bordeaux 23. kolovoza. Jokal, Kutnić iz Rieka. 20. Roncy, Taidić iz Glasgova. — Anversu 21. kolovoza. Mirko N., Koridić iz La Plata. Marsilju 29. kolov. Cvietni dan, Turina iz Rieke 26. Velježi, Janić iz Rieke. — Reggio 20. kolovoza. Eridano, Pellizzaro iz Trsta. — Carigrad 14. kolovoza. Milica, Trojanović iz Batuma. 17. Columbus, Meneghetti iz Trsta. Tigri, Zotti iz Brđjansko. — Tahle-Bay, 23. srpnja. Jedanast dubrovački, Knežević iz Livornola. — N.-York 18. kolovoza. Golestina, Pakjurčić iz Forey. Miroslov, Mikuličić iz Rieke. — Cetina 25. kolovoza. Esther, Car iz Rieke. — Lisabon 27. kolovoza. Emilia, Tianić iz N.-Yorka. — Leith, 27. kolovoza. Plume E. Blečić iz Betavice. — Klageston, 28. srpnja. Otac, Zmajčić iz New-porta. — Salonk 31. srpnja. Forza, Perčić iz N.-Yorka. 11. kolovoza. Grao-va, Malilović iz Volo. 18. Benefattore, Tian iz N.-Yorka. — Aleksandrije 19. kolovoza. Gregorius, Antončić iz Trsta. — Barrow, 29. kolovoza. Adria, Pascoletto iz Rouena. — Algr 21. kolovoza. Uria, Slipunović iz Rieke. Barleca, Stipanović iz Rieke. — Bonjig 15. kolovoza. Maria D., Negovčić iz Algira. — Bremerhaven 27. kolovoza. Usagunano, Gladučić iz Trinidada. — Falmouth 27. kolovoza. Cibela, Kozulić iz Blak-Rivara. — Harfelf 26. kolovoza. J. J. Stromsmater, Randić iz Londre. 27. Beatlif Star, Perčić iz Havre.

Odojedriti iz:

Trsta 25. kolovoza. Noel, Jurjević za Zante. 28. Miran, Pakjurčić za Rattim. 29. Nova Anna, Vuković za Cipar. — Rieka 27. kolovoza. Grad Karlovac, Solić za Cetina, Randić za Cetina. — Cetina 16. kolovoza. Pochelich, Tomić za N.-York. 21. Boti, Jalečić za Barletu. Ship-Istana 3. kolovoza. Dora, Radoslović za Havre. — Zante 15. kolovoza. Ten, Naccari za Kalamotu. — Taranta 27. kolovoza. Szapary, Jelčić za Glasgov. — Rou-esa, 25. kolovoza. Adria, Pascoletto za Barrow. — Bajonne 22. Amalia D. — za Newport. — Garigrada 19. kolovoza. Columbus, Meneghetti za Batum. Tigri, Zotti za Marsilju. — Tahle-Bay 25. kolovoza. Margarita, Ragulski za Ascension. — Newport 25. Sprozanu, — Port-au-Prince. — Kaitik, 12. kolovoza. Elias, Ivančić za Marsilju. — Panaga, 21. srpnja. Dva-nast dubrovački, Brodičić za Lomru. —

Izdavatelj odgovorni urednik M. Mandić.

Kardiffa, 25. kol. Regolo Randić za — Salona 12. kolovoza. Forza, Perčić za Orfano. — Aleksandrije 19. kolovoza. Attiva, Kosović za Carigrad. Nohaj, Vobertina za Holandiju. — Bordeaux 20. kolovoza. Jokal, Kutnić za Leith. — Malta 23. kolovoza. Unita parenti, Suhor za Marsilju. — Memel 25. kolovoza. Cattarina B., Babić za Kotku. — Leitha, 27. kolovoza. Skina, Bakarčić za Trst.

Lutrijski brojevi

Table with columns for Trst, Linc, Buda, and dates (30. augusta, 3. septembra) and corresponding numbers.

TRGOVAČKE VIESTI.

Kava slabe cene. Rio od fr. 50—64, bolja f. 69—90. Laguaira f. 69—70. Portorico f. 86—105. Moka f. 97—108. Čukar slabe cene. Ulje nizke cene za jelo f. 40—42. Dalmatinsko f. 42—46. Talijansko fino fr. 70—88 po kakovci. Riža najl. f. 18—20.—; englezka f. 10—1850 Bakalar f. 22. Petrović dobro držan po 9.50—10.00 u hartlab; f. 12.50 u sanduoh. Mast avinjeđa prava po fr. 54—80, englezka f. 55—56. Slanina slabo tražena po f. 56.—60. Maslo f. 80—90.— Laj f. 44—50 Naranče i limoni od f. 5—7 manduk Kožići f. 6—7.— Lješnjači f. 90.— Grožđa Sult. f. 15—38. Smokos f. 8—42.— Grašak f. 10—13. Pasulj f. 7—11.— Leca f. 18—20.— Yuna bosnanska f. 106—115. Istarska f. 110.— slabo tražena.—

Kože strojene f. 140—100.— Volovske surovo f. 48—50.— Janjeđe 100 kom. f. 76—110. Zečje f. 24—35. Ljes dobro tražen. Cijene uzdržane. Sieno 1.50 novč. do 1.80. Štjivo bosanske i hrvatske f. 26—28. Pšenica f. 9.45—10. Kukuruz vlaški fr. 6.50 do 7.—; Banatski fr. 8.50.— Hrvatski f. 7.71.—, Raž f. 7.52. Žed madjarska f. 7.50.— Hrvatska f. 7.50—8.— Arbanaska f. 6.25—7. Trčianska burska: dne 5 septembra 1884. Austrijalski državni papiri f. 80.70—80.80. Isti u srebru fr. 81.45; isti u zlatu f. 103.00 5% austrijalska renta for. 96.50. Dionico narodne banke f. 858.— Kredi f. 296.—; Lloyd f. 620. London 10 lira sterlina f. 121 1/4.—121.80. Napoleoni fr. 9.647.—, 9.654.—, c. kr. ceklini f. 5.67—5.69; držav. marke fr. 59.45—59.55; francozke fr. 48.45—48.30.

Natječaj.

Razpisuju se službe učiteljah III. vrsti na jednorazrednih pučkih učionah u Sv. Petru u Šumi (S. Pietro in Selve) i Kringi (Corridice), na kojih je hrvatski jezik nastavnim i jezik, a talijanski kao predmet uveden.

Plaće su ustanovljene zemaljskim zakonom od 10. decembra g. 1878. br. 14.

Prosioci neka uloze svoje dokumentovane molbe podpisanomu c. kr. kotar. vieću u teku četirjuh tjednah.

Od c. kr. kotar. školskoga vieća u Pazinu, 3. septembra 1884. Predsjednik.

Za svako doba godine

preporučuje se »Hrvatski Bogoslužbenik«, u kom osim jutrnjaj, večernjaj i raznih pjesama hrvatskih za crkveno pjevanje kroz svu godinu, ima i put od križa, oltaj velika nedjelje, plač Gospin, služba na mrtvi dan, Svosveta, Božić, Milado ljeto, Vodokršće, Svičnica i ostalo Gospino blagdanje, Ruzarij, Litanije, Gospe i Svih Svetih, kako se služi sv. misa staroslavenski, oltaj na sv. Jarja, Sv. Ante, apostola sv. Cirila i Metoda, Aziško prošćenje itd. itd. Nabavila se kod uprave »Narodnoga Listaa u Zadru. Mehko zapada fr. 2.—, a vezan u koži i pozlaćen fr. 2.70. Tko pošalje novce unaprijed, prima-ovu knjigu od preko 400 strana u kuću bez kakva poštarskoga troška.

Dva nižo-gimnazijalca

uzme na Rieci iz dobre obitelji na stan i hranu jedna čestita obitelj. — Pobljize kod uredništva »Naše Sloga«.

Advertisement for 'Nepogriješivo!' (Infallible) featuring 'ROBORANTUM' and 'J. Grolsch u Brnu'. Includes an illustration of a woman and text describing the product's benefits for health and digestion.

Advertisement for 'Cvjet proti trzanju' (Flowers against twitching) by dr. Malčić. Includes an illustration of a person and text describing the treatment for various ailments.

Advertisement for 'Zahvala' (Thanks) from Gospodinu J. pl. Trnkoczyju, lekaru u Ljubljani, regarding a medical treatment.

Advertisement for 'Planinski bilinski sirop kranjski' (Mountain medicinal syrup from Kranj) by dr. Malčić, describing its uses for various ailments.

Advertisement for 'Krv čisteđe kuglice c. kr. povl.' (Blood-purifying pills) by dr. Malčić, describing their effectiveness.

Advertisement for 'Velika partija ostanakah sagovah' (Large party of remains) by L. Storch, offering a reward for information.

Advertisement for 'Velika partija odrezakah sukna' (Large party of woolen shavings) by L. Storch, offering a reward for information.

Advertisement for 'VLAHOV' (Vlaho) featuring an illustration of a bottle and text describing it as a medicinal wine.

Advertisement for 'Bogato skladište' (Rich warehouse) by Chevesich i Milovcich, listing various goods available for sale.

Advertisement for 'Pronadjeno!!' (Found!!) regarding a lost item and a reward for its return.

Advertisement for 'mastilo za vlase' (Hair oil) by RAKOCZY BITTER-QUELLE, describing its benefits for hair care.

Advertisement for 'Budimska gorčica' (Budimka bitter) by RAKOCZY BITTER-QUELLE, describing its medicinal properties.

Advertisement for 'Velika partija odrezakah sukna' (Large party of woolen shavings) by L. Storch, offering a reward for information.